

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 911/2010

ze dne 22. září 2010

o Evropském programu monitorování Země (GMES) a jeho počátečních provozních činnostech (2011–2013)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 189 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Na svém zasedání ve dnech 15. a 16. června 2001 v Göteborgu se Evropská rada dohodla na strategii pro udržitelný rozvoj, která má vzájemně posílit ekonomickou, sociální a environmentální politiku, a dodala lisabonskému procesu environmentální rozměr.
- (2) Ve svém usnesení ze dne 21. května 2007 o evropské politice v oblasti vesmíru ⁽³⁾, přijatém na čtvrtém společném a souběžném zasedání Rady Evropské unie a Rady Evropské kosmické agentury na úrovni ministrů, zřízené podle čl. 8 odst. 1 rámcové dohody mezi Evropským společenstvím a Evropskou kosmickou agenturou ⁽⁴⁾ (dále jen „Rada pro vesmír“), Rada uznala

skutečný a možný příspěvek činností v oblasti vesmíru k Lisabonské strategii pro růst a zaměstnanost poskytováním technologií a služeb pro vznikající evropskou znalostní společnost a přispíváním k evropské soudržnosti, a zdůraznila, že vesmír představuje významný prvek evropské strategie pro udržitelný rozvoj.

- (3) Usnesení nazvané „Dosažení pokroku v evropské politice pro oblast vesmíru“ ⁽⁵⁾ ze dne 26. září 2008 přijaté na pátém společném a souběžném zasedání rady pro vesmír zdůraznilo, že je nutné rozvíjet vhodné unijní nástroje a režimy financování, s přihlédnutím ke zvláštnostem odvětví vesmírného prostoru a k nutnosti posílit jeho celkovou konkurenceschopnost a konkurenceschopnost příslušného průmyslu a vytvořit vyváženou průmyslovou strukturu; dále je rovněž třeba umožnit vhodné dlouhodobé investice Unie do vesmírného výzkumu a provozování udržitelných vesmírných aplikací ve prospěch Unie a jejích občanů, zejména posouzením všech dopadů politiky pro oblast vesmíru v rámci příštího finančního výhledu.

- (4) V usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. listopadu 2008 o evropské politice pro oblast vesmíru: jak přiblížit vesmír Zemi ⁽⁶⁾ bylo zdůrazněno, že třeba nalézt pro evropskou vesmírnou politiku vhodné nástroje a programy financování na úrovni EU, které by doplnily prostředky ze sedmého rámcového programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007–2013) (dále jen „sedmý rámcový program“), a umožnit tak různým hospodářským subjektům střednědobé a dlouhodobé plánování jejich činnosti; dále bylo v usnesení poukázáno na to, že příští finanční rámec by měl zohlednit vhodné nástroje a programy financování EU, aby se tak umožnily dlouhodobé investice Unie do vesmírného výzkumu a do provozování udržitelných vesmírných aplikací ve prospěch Unie a jejích občanů.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 20. ledna 2010 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 16. června 2010 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 13. září 2010.

⁽³⁾ Úř. věst. C 136, 20.6.2007, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 261, 6.8.2004, s. 64.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 268, 23.10.2008, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 16 E, 22.1.2010, s. 57.

- (5) Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti (GMES) je iniciativa monitorování Země, která se pod vedením Unie provádí na základě partnerství s členskými státy a Evropskou kosmickou agenturou (dále jen „ESA“). Jejím prvořadým cílem je poskytovat pod kontrolou Unie informační služby, které umožňují přístup k přesným údajům a informacím v oblasti životního prostředí a bezpečnosti a jsou přizpůsobeny potřebám uživatelů. Tím by měla podporovat lepší využití průmyslového potenciálu politik týkajících se inovací, výzkumu a technologického rozvoje v oblasti pozorování Země. GMES by mimo jiné měl být klíčovým nástrojem k podpoře biologické rozmanitosti, řízení ekosystémů, zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se jí.
- (6) Aby bylo tohoto cíle GMES dosaženo na udržitelném základě, je nutno koordinovat činnosti různých partnerů zapojených do iniciativy GMES a vyvinout, zřídit a provozovat pozorovací kapacitu, která splňuje požadavky uživatelů, aniž jsou dotčena příslušná vnitrostátní a evropská bezpečnostní omezení.
- (7) V této souvislosti by měl být Komisi při zajišťování koordinace příspěvků Unie, členských států a mezivládních agentur do GMES nápomocen výbor, přičemž by při tom měl maximálně využívat stávajících kapacit a zjišťovat nedostatky, které je třeba řešit na úrovni Unie. Komisi by měl rovněž pomáhat sledovat, zda je GMES soudržně prováděn. Měl by sledovat, jak se politika vyvíjí, a umožnit výměnu osvědčených postupů v rámci GMES.
- (8) Komise by měla odpovídat za provádění bezpečnostní politiky GMES, a to s přispěním výboru. Za tímto účelem by mělo být vytvořeno zvláštní uskupení výboru („rada pro bezpečnost“).
- (9) GMES by měl vycházet z uživatelských potřeb, a tedy vyžadovat vyžaduje trvalé, účinné zapojení uživatelů, zejména pokud jde o definování a vyhodnocování požadavků kladených na služby. V zájmu zvýšení hodnoty GMES pro uživatele by měly být informace od nich aktivně získávány prostřednictvím konzultací s koncovými uživateli z veřejného i soukromého sektoru. Rovněž by měl být zřízen zvláštní subjekt („forum uživatelů“), jehož účelem by bylo usnadnit zjišťování požadavků uživatelů, ověřování souladu služeb a koordinaci mezi GMES a jeho uživateli z veřejného sektoru.
- (10) Má-li být vytvořen rámec zajišťující plný a volný přístup k informacím vytvořeným v rámci služeb GMES a k údajům shromážděným prostřednictvím infrastruktury GMES a má-li být současně zajištěna nezbytná míra ochrany takových informací a údajů, měla by mít Komise pravomoc přijímat v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU akty v přenesené pravomoci, pokud jde o registrační a licenční podmínky pro uživatele GMES a o kritéria pro omezení přístupu k údajům a informacím GMES, přičemž by měla zohlednit politiky, kterými se v oblasti informací a údajů řídí poskytovatelé údajů potřebných pro GMES, a aniž by byla dotčena vnitrostátní pravidla a postupy vztahující se na vesmírné infrastruktury a infrastruktury *in situ*, které jsou v pravomoci členských států. Je zejména důležité, aby Komise vedla během přípravné fáze náležité konzultace, včetně konzultací s odborníky.
- (11) S cílem zajistit jednotné podmínky provádění tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci přijatých na základě tohoto nařízení by Komisi měly být svěřeny prováděcí pravomoci k tomu, aby na základě podmínek a kritérií stanovených akty v přenesené pravomoci přijala zvláštní opatření týkající se omezení přístupu k informacím vytvořeným v rámci služeb GMES a údajům shromážděným prostřednictvím zvláštní infrastruktury GMES, včetně jednotlivých opatření, která zohlední citlivost příslušných informací a údajů. Komisi by rovněž měly být svěřeny prováděcí pravomoci za účelem koordinace dobrovolných příspěvků členských států a potenciálních součinností s příslušnými vnitrostátními, ujednáními a mezinárodními iniciativami, stanovení maximální míry spolufinancování v případě grantů, přijetí opatření stanovujících technické požadavky s cílem zajistit kontrolu a integritu systému v rámci zvláštního programu vesmírné složky GMES a regulovat přístup k technologiím, které zvláštní program vesmírné složky GMES zabezpečují, a zacházení s nimi, a za účelem přijetí ročního pracovního programu GMES.
- Podle článku 291 Smlouvy o fungování EU se pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí, stanoví předem formou nařízení přijatého řádným legislativním postupem. Do přijetí tohoto nového nařízení zůstává v platnosti rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽¹⁾, s výjimkou regulativního postupu s kontrolou, který se nepoužije.
- (12) Vzhledem k tomu, že GMES je založen na partnerství Unie, ESA a členských států, měla by Komise usilovat o to, aby pokračoval dialog, který byl nedávno navázán s ESA a členskými státy, které disponují odpovídajícími kosmickými kapacitami.
- (13) Služby GMES jsou nezbytné pro podporu trvalého využívání informačních zdrojů v soukromém sektoru, což usnadní inovace prováděné poskytovateli služeb, z nichž mnozí jsou malými nebo středními podniky, a tím vytvoří přidanou hodnotu.

(¹) Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

- (14) Systém GMES zahrnuje jak vývojové, tak i provozní činnosti. Pokud jde o provozní činnosti, Rada pro vesmír ve svých třetích orientačních směrech přijatých na zasedání Rady dne 28. listopadu 2005 podpořila postupný, na jasně stanovených prioritách založený přístup k provádění GMES, které bude zahájeno vývojem tří urychlených služeb v oblasti nouzové reakce, monitorování země a námořních služeb.
- (15) V souladu s čl. 49 odst. 6 písm. b) nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství⁽¹⁾ (dále jen „finanční nařízení“), byly první provozní služby v oblasti nouzové reakce a monitorování země financovány jako přípravné akce.
- (16) Kromě vývojových činností financovaných v rámci tematické oblasti „vesmír“ zahrnuté v sedmém rámcovém programu je v období 2011–2013 nezbytná činnost Unie, aby byla zajištěna návaznost na přípravné akce a byly zřízeny provozní služby na trvalejším základě v oblastech, které jsou dostatečně vyspělé a mají prokazatelný potenciál pro rozvoj navazujících služeb.
- (17) Ve svém sdělení ze dne 12. listopadu 2008 nazvaném „Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti (GMES): dbáme o bezpečnější planetu“ Komise naznačila svůj přístup ke správě a financování GMES a uvedla svůj záměr pověřit technickým prováděním GMES specializované subjekty, včetně ESA pro vesmírnou složku GMES, jelikož má jedinečné postavení a zkušenosti.
- (18) Koordinací technického provádění služeb GMES by Komise měla případně pověřit příslušné instituce Unie nebo mezivládní organizace, jako je Evropská agentura pro životní prostředí a Evropské středisko pro střednědobé předpovědi počasí.
- (19) Provozní služby v oblasti řízení nouzových situací a reakce na humanitární krize jsou nezbytné k tomu, aby bylo možno koordinovat stávající kapacitu Unie a jejích členských států a aby byli lépe připraveni a lépe reagovali na přírodní katastrofy nebo katastrofy způsobené člověkem, které mají často rovněž negativní dopad na životní prostředí, a také lépe zajistili obnovu po těchto katastrofách. Změna klimatu by mohla vést ke zvýšení počtu výskytu nouzových situací, a proto bude mít GMES zásadní význam pro podporu opatření v oblasti přizpůsobení se změně klimatu. Služby GMES by proto měly poskytovat geoprostorové informace za účelem podpory reakcí na nouzové situace a humanitární krize.
- (20) Služby monitorování země jsou důležité pro monitorování biologické rozmanitosti a ekosystémů a pro podporu opatření v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se změně klimatu a pro řízení široké škály zdrojů a politik, z nichž většina se týká přírodního prostředí: půdy, vody, zemědělství, lesů, energetiky a veřejných služeb, zastavěných oblastí, rekreačních zařízení, infrastruktury a dopravy. Provozní služby pro monitorování země jsou nezbytné na evropské i celosvětové úrovni a rozvíjejí se ve spolupráci s členskými státy, třetími zeměmi v Evropě, partnery mimo Evropu a s Organizací spojených národů.
- (21) Služby GMES v oblasti mořského prostředí jsou důležité pro podporu integrované evropské kapacity pro předpovědi pro oceány a jejich monitorování a budoucí poskytování základních klimatických proměnných. Jsou zásadním prvkem monitorování změny klimatu, monitorování mořského prostředí a pro podporu dopravní politiky.
- (22) Služby v oblasti monitorování atmosféry jsou důležité pro monitorování kvality ovzduší, chemických vlastností atmosféry a jejího složení. Jsou také zásadním prvkem monitorování změny klimatu a budoucího poskytování základních klimatických proměnných. Informace o stavu atmosféry je nezbytné poskytovat pravidelně a na regionální a celosvětové úrovni.
- (23) Významnou součástí iniciativy GMES jsou bezpečnostní služby. Evropa bude moci ke svému prospěchu využívat vesmírné prostředky a prostředky *in situ*, které budou sloužit zavádění služeb, jež se podílejí na řešení problémů, jimž Evropa čelí v oblasti bezpečnosti, zejména při kontrole hranic, v rámci námořního dohledu a při podpoře vnější činnosti Unie.
- (24) Monitorování změny klimatu by mělo umožnit přizpůsobovat se jejím důsledkům a zmírňovat je. Zejména by mělo přispívat k poskytování základních klimatických proměnných, klimatických analýz a předpovědí v měřítku, které je z hlediska přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování významné, a k poskytování příslušných služeb.
- (25) Poskytování provozních služeb financovaných podle tohoto nařízení závisí na přístupu k údajům shromažďovaným prostřednictvím vesmírné infrastruktury, zařízení ve vzduchu, v moři nebo na zemi („infrastruktura *in situ*“) a průzkumných programů. Proto je nutno, při plném dodržení zásad subsidiarity a proporcionality, zajistit přístup k požadovaným údajům a v případě potřeby může být podporováno shromažďování údajů *in situ* doplňující stávající činnosti Evropské unie a činnosti na vnitrostátní úrovni. Je nutno zajistit i neustálou dostupnost základní *in situ* a vesmírné pozorovací infrastruktury, včetně vesmírné infrastruktury speciálně vyvinuté pro GMES v rámci programu ESA týkajícího se vesmírné složky GMES (dále jen „Sentinely“). První Sentinely by měly vstoupit do fáze počátečních provozních činností začátkem roku 2012.

(¹) Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

- (26) Komise by měla zajistit, aby se vzájemně doplňovaly výzkumné a vývojové činnosti týkající se GMES v rámci sedmého rámcového programu, příspěvek Unie k počátečním provozním činnostem GMES, činnostem partnerů GMES a stávajícím strukturám, jako jsou evropská datová centra.
- (27) Počáteční provozní činnosti GMES by měly být prováděny v souladu s dalšími příslušnými politikami, nástroji a činnostmi Unie, zejména s politikami v oblasti životního prostředí, bezpečnosti, konkurenceschopnosti a inovací, soudržnosti, výzkumu, dopravy, hospodářské soutěže a mezinárodní spolupráce, programem evropských globálních navigačních družicových systémů (GNSS) a ochranou osobních údajů. Dále by měly údaje GMES zachovávat soulad s prostorovými referenčními údaji členských států a podporovat vývoj infrastruktury pro prostorové informace v Unii zřízené směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) ⁽¹⁾ GMES by měl rovněž doplňovat Sdílený informační systém o životním prostředí (SEIS) a činnosti Unie v oblasti nouzové reakce.
- (28) GMES a jeho počáteční provozní činnosti by měly být chápány jako evropský příspěvek k vybudování Globálního systému systémů pozorování Země (GEOSS) vyvíjeného v rámci skupiny pro pozorování Země (GEO).
- (29) Dohoda o evropském hospodářském prostoru a rámcové dohody s kandidátskými a potenciálními kandidátskými zeměmi stanoví možnost účasti těchto zemí v programech Unie. Účast dalších třetích zemí a mezinárodních organizací by měla být umožněna uzavřením příslušných mezinárodních dohod.
- (30) Toto nařízení stanoví pro celou dobu trvání počátečních provozních činností GMES finanční krytí ve výši 107 milionů EUR, které je hlavní referenční hodnotou pro rozpočtový orgán během ročního rozpočtového procesu, ve smyslu bodu 37 interinstitucionální dohody ze dne 17. května 2006 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní a řádném finančním řízení ⁽²⁾ (dále jen „interinstitucionální dohoda“). Předpokládá se, že toto finanční krytí bude doplňovat částka 209 milionů EUR z tématu „vesmír“ sedmého rámcového programu pro výzkumné činnosti doprovázející počáteční provozní činnosti GMES, přičemž hospodaření s touto částkou by mělo probíhat podle platných pravidel a rozhodovacích postupů v rámci sedmého rámcového programu. Tyto dva finanční zdroje by měly být spravovány koordinovaně s cílem zajistit soudržný pokrok v provádění GMES.
- (31) Toto finanční krytí je v souladu se stropem stanoveným pro polokruh 1a víceletého finančního rámce na období 2007–2013, avšak rozpětí zbývající v polokruhu 1a na období 2011–2013 je velmi malé. Je třeba zdůraznit, že o roční částce bude rozhodnuto v rámci ročního rozpočtového procesu v souladu s bodem 37 interinstitucionální dohody.
- (32) Finanční krytí by mělo být pokud možno dále navýšeno, aby mohly být prostředky na závazky přiděleny pro vesmírnou složku ještě ve stávajícím víceletém finančním rámci. Konkrétně se při tom jedná o provoz družic typu Sentinel série A, vypuštění série B a zadání zakázek na podstatné komponenty pro sérii C.
- (33) Komise by proto měla v souvislosti s přezkumem stávajícího víceletého finančního rámce v polovině období a před koncem roku 2010 prověřit možnost dodatečného financování pro GMES z celkového rozpočtu Unie v době platnosti víceletého finančního rámce 2007–2013.
- (34) Případné přidělení dodatečných finančních prostředků na toto nařízení nad rámec již vyčleněných 107 milionů EUR by mělo být posuzováno na pozadí debaty o budoucnosti evropské vesmírné politiky, zejména pokud jde o zadávání zakázek a správu.
- (35) Komise by rovněž měla v prvním pololetí roku 2011 předložit dlouhodobou finanční strategii pro budoucí víceletý finanční rámec, aniž by tím byl dotčen výsledek jednání o víceletém finančním rámci na období 2014–2020.
- (36) Komise by při finančním plánování měla dbát na to, aby byla během období počátečních provozních činností GMES (2011–2013) a také po jeho skončení zachována kontinuita údajů a aby služby mohly být používány nepřetržitě a bez omezení.
- (37) Podle finančního nařízení by členské státy, třetí země a mezinárodní organizace měly mít možnost přispět na programy na základě příslušných dohod.
- (38) Informace GMES by měly být plně a volně přístupné, aniž by byla dotčena příslušná bezpečnostní omezení nebo politiky v oblasti údajů zastávané členskými státy a jinými organizacemi, které do GMES přispívají údaji a informacemi. To je nezbytné k podpoře využívání a sdílení údajů z pozorování Země v souladu se zásadami SEIS, INSPIRE a GEOSS. Plný a volný přístup k údajům by rovněž měl zohlednit stávající poskytování údajů na komerčním základě a měl by přispět k posílení trhů v oblasti pozorování Země v Evropě, zejména v navazujících odvětvích, s cílem zvýšit růst a zaměstnanost.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. C 139, 14.6.2006, s. 1.

(39) Podle sdělení Komise ze dne 28. října 2009 nazvaného „Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti (GMES): úkoly a další kroky v oblasti vesmírné složky“ by měla v případě družic typu Sentinel existovat politika plného a volného přístupu k údajům zajištěného pomocí systému bezplatného udělování licencí a přístupu online, který by podléhal bezpečnostním ohledům. Cílem tohoto přístupu je maximalizovat přínosnost údajů získaných pomocí družic typu Sentinel pro co největší škálu možností využití a motivovat koncové uživatele k používání informací vycházejících z údajů pozorování Země.

(40) Činnosti financované v rámci tohoto nařízení by měly být sledovány a hodnoceny, aby bylo možné provádět úpravy.

(41) Je třeba přijmout vhodná opatření k zamezení nesrovnalostí a podvodů a podniknout nezbytné kroky k zpětnému získání ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých prostředků v souladu s nařízeními Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství⁽¹⁾ a (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem⁽²⁾ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF)⁽³⁾.

(42) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž zřízení programu GMES a jeho počátečních provozních činností, nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni členských států, protože počáteční provozní činnosti GMES budou také zahrnovat celoevropskou kapacitu a budou záviset na koordinovaném poskytování služeb v členských státech, které je třeba koordinovat na úrovni Unie, a lze jej z důvodu rozsahu činnosti lépe dosáhnout na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle, zejména pokud jde o úlohu Komise jakožto koordinátora činnosti členských států,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zřizuje Evropský program monitorování Země nazvaný GMES a stanoví pravidla pro provádění jeho počátečních provozních činností v období 2011–2013.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 1.

Článek 2

Oblast působnosti GMES

1. Program GMES navazuje na výzkumné činnosti prováděné na základě rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007–2013)⁽⁴⁾ a program ESA týkající se vesmírné složky GMES.

2. Program GMES zahrnuje:

a) složku služeb zajišťující přístup k informacím s využitím pro tyto oblasti:

— monitorování atmosféry,

— monitorování změny klimatu sloužící politikám v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování,

— nouzové řízení,

— monitorování země,

— monitorování mořského prostředí,

— bezpečnost;

b) vesmírnou složku zajišťující udržitelné pozorování z vesmíru pro oblasti služeb uvedené v písmenu a);

c) složku *in situ*, která prostřednictvím instalací ve vzduchu, v moři a na zemi zajišťuje pozorování pro oblasti služeb uvedených v písmenu a).

Článek 3

Počáteční provozní činnosti GMES (2011–2013)

1. Počáteční provozní činnosti GMES se vztahují na období 2011–2013 a mohou zahrnovat provozní akce v těchto oblastech:

1) oblasti služeb uvedené v čl. 2 odst. 2 písm. a);

2) opatření na podporu využívání služeb uživateli;

3) přístup k údajům;

4) podpora shromažďování údajů *in situ*;

5) vesmírná složka GMES.

2. Cíle provozních akcí uvedených v odstavci 1 jsou vymezeny v příloze.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 412, 30.12.2006, s. 1.

Článek 4

Organizační opatření

1. Komise zajistí koordinaci programu GMES s činnostmi na vnitrostátní úrovni, na úrovni Unie a mezinárodní úrovni, konkrétně v případě GEOSS. Zavádění a provozování GMES má být založeno na partnerstvích mezi Uníí a členskými státy v souladu s příslušnými pravidly a postupy. Dobrovolné příspěvky členských států a potenciální součinnosti s příslušnými vnitrostátními, unijními a mezinárodními iniciativami jsou koordinovány v souladu s poradním postupem podle čl. 16 odst. 5.

2. Komise spravuje finanční prostředky vyhrazené pro činnosti prováděné podle tohoto nařízení v souladu s finančním nařízením a s řídicím postupem podle čl. 16 odst. 4. Komise zajistí doplňkovost a provázanost programu GMES s ostatními příslušnými politikami, nástroji a činnostmi Unie, které se týkají zejména životního prostředí, bezpečnosti, konkurenceschopnosti a inovací, soudržnosti, výzkumu (zejména činností v rámci sedmého rámcového programu týkajících se GMES, aniž je dotčeno rozhodnutí č. 1982/2006/ES), dopravy a hospodářské soutěže, mezinárodní spolupráce, programů evropských globálních navigačních družicových systémů (GNSS), ochrany osobních údajů a stávajících právu duševního vlastnictví, směrnice 2007/2/ES, Sdíleného informačního systému o životním prostředí (SEIS) a činností Unie v oblasti nouzové reakce.

3. Jelikož GMES je programem vycházejícím z uživatelských potřeb, Komise zajistí, aby specifikace služeb odpovídaly potřebám uživatelů. Za tímto účelem zavede transparentní mechanismus pro pravidelné zapojení a konzultace uživatelů, který na úrovni Unie i vnitrostátní úrovni umožní zjistit jejich požadavky. Komise zajistí koordinaci s příslušnými uživateli z veřejného sektoru členských států, třetích zemí a v rámci mezinárodních organizací. Požadavky v souvislosti s údaji o službách určí Komise nezávisle po konzultaci fóra uživatelů.

4. Technická koordinace a provádění vesmírné složky GMES se přenesou na ESA, kterou v případě potřeby podpoří Evropská organizace pro využívání meteorologických družic (EUMETSAT).

5. Koordinaci technického provádění služeb GMES Komise případně pověří příslušné instituce Unie nebo mezivládní organizace.

Článek 5

Poskytování služeb

1. Komise přijme vhodná opatření k zajištění účinné soutěže při poskytování služeb GMES a k podpoře zapojení malých

a středních podniků. Komise usnadní využívání výstupů služeb GMES s cílem rozvíjet navazující odvětví.

2. Poskytování služeb GMES se případně decentralizuje tím, že se na evropské úrovni propojí se stávajícími inventáři a kapacitami v oblasti vesmírných údajů, údajů *in situ* a referenčních údajů v členských státech, aby se zabránilo zdvojení. Nové údaje, které zdvojují stávající zdroje, se nepořizují, ledaže je využití existujících nebo zdokonalitelných souborů údajů technicky neproveditelné nebo neefektivní z hlediska nákladů.

3. Komise může s přihlédnutím ke stanovisku fóra uživatelů určit nebo uznat vhodné postupy certifikace tvorby údajů v rámci programu GMES. Tyto postupy jsou transparentní, ověřitelné a kontrolovatelné, aby byla pro uživatele zajištěna autentičnost, sledovatelnost a integrita údajů. Komise v rámci svých smluvních ujednání s provozovateli služeb GMES zajistí, aby byly tyto postupy zavedeny.

4. Komise předkládá každý rok zprávy o výsledcích dosažených při provádění tohoto článku.

Článek 6

Formy financování z prostředků Unie

1. Financování z prostředků Unie může mít tyto právní formy:

a) dohody o pověření;

b) granty;

c) zadávání veřejných zakázek.

2. Při poskytování finančních prostředků Unie se zajistí skutečná soutěž, transparentnost a rovné zacházení. Tam, kde je to odůvodněné, lze granty Unie poskytovat v určitých formách, včetně rámcové dohody o partnerství nebo spolufinancování provozních či akčních grantů. Granty na provozní náklady udělené subjektům uskutečňujícím cíle obecného evropského zájmu nepodléhají ustanovením finančního nařízení o postupném snižování. U grantů se maximální výše spolufinancování stanoví řídicím postupem podle čl. 16 odst. 4.

3. Komise podává zprávy o přidělení finančních prostředků Unie na jednotlivé činnosti uvedené v čl. 3 odst. 1 a o procesu hodnocení a výsledcích, které přinesla výběrová řízení a smlouvy uzavřené na základě tohoto článku po přidělení zakázek.

Článek 7

Účast třetích zemí

Na provozních akcích uvedených v článku 3 se mohou podílet tyto země:

- 1) země Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které jsou smluvními stranami Dohody o EHP v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o EHP;
- 2) kandidátské země, jakož i potenciální kandidátské země zapojené do procesu stabilizace a přidružení v souladu s rámcovými dohodami nebo protokolem k dohodě o přidružení týkajícími se obecných zásad účasti těchto zemí v programech Unie, které byly s těmito zeměmi uzavřeny;
- 3) Švýcarská konfederace, ostatní třetí země neuvedené v bodech 1) a 2) a mezinárodní organizace, v souladu s dohodami uzavřenými Unií s těmito třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi podle článku 218 Smlouvy o fungování Evropské unie, který stanoví podmínky a podrobná pravidla jejich účasti.

Článek 8

Financování

1. Finanční krytí přidělené na provozní akce uvedené v čl. 3 odst. 1 činí 107 milionů EUR.
2. Rozpočtové prostředky schvaluje každoročně rozpočtový orgán v mezích víceletého finančního rámce.
3. Dodatečné financování programu GMES mohou poskytnout i třetí země nebo mezinárodní organizace.

Dodatečné financování uvedené v prvním pododstavci představují podle čl. 18 finančního nařízení účelově vázané příjmy.

Článek 9

Politika v oblasti údajů a informací GMES

1. Politika v oblasti údajů a informací pro činnosti financované v rámci programu GMES má tyto cíle:

a) podporovat využívání a sdílení informací a údajů GMES;

b) úplný a volný přístup k informacím, které produkují služby GMES, a údajům shromažďovaným prostřednictvím infrastruktury GMES, s výhradou příslušných mezinárodních dohod, bezpečnostních omezení a licenčních podmínek, včetně registrace a přijetí uživatelských licencí;

c) posílit trh v oblasti pozorování Země v Evropě, zejména navazující odvětví, s cílem umožnit růst a tvorbu pracovních příležitostí;

d) přispět k udržitelnosti a kontinuitě poskytování údajů a informací GMES;

e) podporovat evropské výzkumné, technologické a inovační komunity.

2. Má-li být stanoven rámec pro dosažení cíle politiky v oblasti informací a údajů GMES uvedeného v odst. 1 písm. b) a současně zajištěna nezbytná míra ochrany informací vytvořených v rámci služeb GMES a údajů shromážděných prostřednictvím zvláštní infrastruktury GMES, může Komise přijímat formou aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 10 a s výhradou podmínek stanovených v článcích 11 a 12 následující opatření, přičemž zohlední politiky, kterými se v oblasti informací a údajů řídí poskytovatelé údajů potřebných pro GMES, a aniž jsou dotčena vnitrostátní pravidla a postupy vztahující se na vesmírné infrastruktury a infrastruktury *in situ*, které jsou v pravomoci členských států:

a) opatření stanovující registrační a licenční podmínky pro uživatele GMES;

b) opatření určující kritéria pro omezení přístupu k informacím vytvořeným v rámci služeb GMES a údajům shromážděným prostřednictvím zvláštní infrastruktury GMES.

Článek 10

Výkon přenesení pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 9 odst. 2 je svěřena Komisi do 31. prosince 2013.

2. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

3. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci svěřená Komisi podléhá podmínkám stanoveným v článcích 11 a 12.

Článek 11

Zrušení přenesení pravomoci

1. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 9 odst. 2 zrušit.
2. Orgán, který zahájí interní postup s cílem rozhodnout, zda zrušit přenesení pravomoci, se vynasnaží uvědomit v přiměřené lhůtě před přijetím konečného rozhodnutí druhý orgán a Komisi a uvede přenesené pravomoci, jejichž přenesení by mělo být zrušeno, a možné důvody tohoto zrušení.
3. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určených. Rozhodnutí nabývá účinku okamžitě nebo k pozdějšímu dni, který v něm je upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci. Bude zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 12

Námítky k aktům v přenesené pravomoci

1. Evropský parlament nebo Rada mohou proti aktu v přenesené pravomoci vyslovit námítky ve lhůtě dvou měsíců ode dne oznámení.

Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

2. Pokud Evropský parlament ani Rada v uvedené lhůtě námítky proti aktu v přenesené pravomoci nevyloží, bude akt zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie* a vstoupí v platnost dnem v něm stanoveným.

Akt v přenesené pravomoci může být zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie* a vstoupit v platnost před uplynutím uvedené lhůty, pokud Evropský parlament i Rada uvědomí Komisi o svém záměru námítky nevyložit.

3. Akt v přenesené pravomoci nevstoupí v platnost, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada vysloví námítky. Orgán, který vyslovuje námítky proti aktu v přenesené pravomoci, je odůvodní.

Článek 13

Prováděcí opatření týkající se politiky v oblasti údajů a informací a správy bezpečnosti složek a informací GMES

1. Na základě kritérií uvedených v čl. 9 odst. 2 písm. b) přijme Komise regulativním postupem s kontrolou podle

čl. 16 odst. 3 zvláštní opatření omezující přístup k informacím vytvořeným v rámci služeb GMES a údajům shromážděným prostřednictvím zvláštní infrastruktury GMES.

2. Komise zajistí celkovou koordinaci, pokud jde o bezpečnost složek a služeb GMES, a zohlední přitom nutnost dohledu a integrace bezpečnostních požadavků všech prvků programu, aniž jsou dotčena vnitrostátní pravidla a postupy vztahující se na vesmírné infrastruktury a infrastruktury *in situ*, které jsou v pravomoci členských států. Zejména přijme Komise regulativním postupem s kontrolou podle čl. 16 odst. 3 opatření, kterými stanoví technické požadavky s cílem zajistit kontrolu a integritu systému v rámci zvláštního programu vesmírné složky GMES a regulovat přístup k technologiím, které zvláštní program vesmírné složky GMES zabezpečují, a zacházení s nimi.

Článek 14

Sledování a hodnocení

1. Komise sleduje a hodnotí provádění provozních akcí uvedených v čl. 3 odst. 1.

2. Komise předloží Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů do 31. prosince 2012 zprávu o prozatímním hodnocení a do 31. prosince 2015 zprávu o hodnocení *ex post*.

Článek 15

Prováděcí opatření

1. Komise přijme roční pracovní program podle článku 110 finančního nařízení a článků 90 a 166 nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství⁽¹⁾, řídicím postupem podle čl. 16 odst. 4 tohoto nařízení.

2. Z přidělu finančních prostředků pro program GMES lze rovněž hradit výdaje související s činnostmi v rámci přípravy, monitorování, kontroly, auditu a hodnocení, které jsou přímo potřebné pro řízení programu GMES a dosažení jeho cílů, zejména výdaje na studie, schůze, informační a publikační činnosti, jakož i veškeré ostatní výdaje na technickou a správní pomoc, které Komisi vzniknou při řízení programu GMES.

(¹) Úř. věst. L 357, 31.12.2002, s. 1.

Článek 16**Výbor pro GMES**

1. Komisi je nápomocen výbor (dále jen „Výbor pro GMES“).
2. Výbor pro GMES se může scházet v určitém složení za účelem projednání konkrétních otázek, zejména těch týkajících se bezpečnosti („rada pro bezpečnost“).
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je dva měsíce.

4. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 4 odst. 3 rozhodnutí 1999/468/ES je dva měsíce.

5. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 3 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Článek 17**Fórum uživatelů**

1. Jako zvláštní subjekt se zřizuje fórum uživatelů. Poskytuje Komisi poradenství, pokud jde o definování a vyhodnocování požadavků uživatelů a koordinaci mezi programem GMES a jeho uživateli z veřejného sektoru.
2. Fóru uživatelů předsedá Komise. Sestává z uživatelů GMES z veřejného sektoru, které jmenují členské státy.
3. Sekretariát fóra uživatelů zajišťuje Komise.

4. Fórum uživatelů přijme svůj jednací řád.

5. Výbor pro GMES je v úplnosti informován o poradenství poskytovaném Fórem uživatelů ve věci provádění programu GMES.

Článek 18**Ochrana finančních zájmů Unie**

1. Komise zajistí, aby při provádění akcí financovaných na základě tohoto nařízení byly chráněny finanční zájmy Unie uplatněním preventivních opatření proti podvodům, korupci a jiným nedovoleným činnostem, a to pomocí účinných kontrol a vymáháním neoprávněně vyplacených částek, a v případě zjištění nesrovnalostí pomocí účinných, přiměřených a odrazujících sankcí v souladu s nařízením (ES, Euratom) č. 2988/95, nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 a nařízením (ES) č. 1073/1999.

2. Pokud jde o činnosti Unie financované na základě tohoto nařízení, rozumí se „nesrovnalostí“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 nařízení (ES, Euratom) č. 2988/95 jakékoli porušení ustanovení práva Unie nebo jakékoli porušení smluvní povinnosti vyplývající z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, v důsledku kterého je nebo by mohl být poškozen souhrnný rozpočet Evropské unie, a to formou neoprávněného výdaje.

3. Dohody vyplývající z tohoto nařízení, včetně dohod uzavřených se zúčastněnými třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi, upravují především dohled a finanční kontrolu ze strany Komise nebo jí pověřeného zástupce a auditu Účetního dvora, které jsou v případě potřeby prováděny na místě.

Článek 19**Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 22. září 2010.

Za Evropský parlament
předseda
J. BUZEK

Za Radu
předseda
O. CHASTEL

PŘÍLOHA

CÍLE POČÁTEČNÍCH PROVOZNÍCH ČINNOSTÍ GMES (2011–2013)

Provozní akce uvedené v čl. 3 odst. 1 slouží těmto cílům:

- 1) služby nouzové reakce založené na stávajících činnostech v Evropě zajistí, aby údaje pozorování Země a odvozené produkty byly zpřístupněny subjektům podílejícím se na mezinárodní, evropské, celostátní a regionální úrovni na reakci na různé druhy katastrof, včetně nebezpečí způsobených počasím (včetně bouří, požárů a povodní), geofyzikálních nebezpečí (včetně zemětřesení, tsunami, sopečných výbuchů a sesuvů půdy), úmyslných či neúmyslných katastrof způsobených člověkem a ostatních humanitárních katastrof. Jelikož by změna klimatu mohla vést ke zvýšení výskytu mimořádných událostí, bude mít nouzová reakce GMES zásadní význam pro podporu opatření pro přizpůsobení se změně klimatu v této oblasti v rámci v Evropě prováděných činností zaměřených na předcházení nouzových situací, reakci na ně a na obnovu po nich;
- 2) služby monitorování země zajistí, aby údaje pozorování Země a odvozené produkty byly k dispozici evropským, celostátním, regionálním a mezinárodním orgánům odpovědným za environmentální monitorování biologické rozmanitosti, půdy, vody, lesů a přírodních zdrojů na celosvětové i na místní úrovni, jakož i obecně pro provádění politik v oblasti životního prostředí, shromažďování zeměpisných informací, zemědělství, energetiku, městské plánování, infrastrukturu a dopravu; služby monitorování země zahrnují monitorování proměnných veličin změny klimatu;
- 3) služby monitorování mořského prostředí poskytují informace o stavu fyzických ekosystémů oceánů a moří pro oblast celosvětového oceánu i evropské regionální oblasti. Oblasti využití námořních služeb GMES zahrnují námořní bezpečnost, mořské prostředí a přímořské oblasti, mořské zdroje a sezónní meteorologické předpovědi a monitorování změny klimatu;
- 4) služby monitorování atmosféry zajistí monitorování kvality ovzduší v evropském měřítku a chemického složení atmosféry v celosvětovém měřítku. Obzvláště poskytují informace systémům monitorování kvality ovzduší na místní i vnitrostátní úrovni a měly by přispívat k monitorování klimatických proměnných v oblasti chemických vlastností atmosféry;
- 5) bezpečnostní služby poskytují užitečné informace pro řešení problémů, jimž Evropa čelí v oblasti bezpečnosti, zejména při kontrole hranic, v rámci dohledu nad mořským prostředím a při podpoře vnější činnosti EU;
- 6) monitorování změny klimatu umožní přizpůsobovat se jejím důsledkům a zmírňovat je. Zejména by mělo sloužit poskytování základních klimatických proměnných, klimatických analýz a předpovědí v měřítku, které je z hlediska přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování významné, a k poskytování příslušných služeb;
- 7) opatření na podporu využívání služeb uživateli zahrnují zavádění technických rozhraní přizpůsobených specifickému prostředí uživatele, odbornou přípravu, komunikaci a rozvoj navazujícího odvětví;
- 8) přístup k údajům zajistí, aby údaje z pozorování Země z široké škály evropských misí a ostatních druhů pozorovací infrastruktury byly shromažďovány a zpřístupňovány s cílem plnit cíle GMES;
- 9) složka *in situ* zajišťuje koordinaci shromažďování údajů *in situ* a přístupu k údajům *in situ* pro služby GMES;
- 10) počáteční provozní činnosti GMES zajišťují provoz a rozvoj vesmírné složky GMES, která se skládá z vesmírné infrastruktury pro pozorování Země a jejímž cílem je zajistit pozorování subsystémů Země (včetně zemského povrchu, atmosféry a oceánů). Počáteční činnosti GMES využívají stávající nebo plánovanou vnitrostátní a evropskou vesmírnou infrastrukturu a vesmírnou infrastrukturu vyvíjenou v programu vesmírné složky GMES.